

Povelja Ujedinjenih nacija

[potpisana 26. juna 1945. u San Francisku,
stupila na snagu 24. oktobra 1945]

Preambula

MI, NARODI UJEDINJENIH NACIJA RIJEŠENI...

da spasemo buduća pokoljenja užasa rata, koji je dva puta u toku našeg života nanio čovječanstvu neopisive patnje;

da ponovo potvrdimo vjeru u osnovna prava čovjeka, u dostojanstvo i vrijednost ljudske ličnosti, u ravnopravnost muškaraca i žena i nacija velikih i malih;

da obezbijedimo uslove pod kojima će moći da se očuvaju pravda i poštovanje obaveza koje proističu iz Ugovora i drugih izvora međunarodnog prava kao i

da radimo na socijalnom napretku i poboljšanju životnih uslova u većoj slobodi

I U TOM CILJU

da budemo tolerantni i da živimo zajedno u miru jedni sa drugima kao dobri susjedi,

da ujediniemo svoje snage radi održanja mira i sigurnosti u svijetu,

da obezbijedimo prihvatanjem načela i ustanovljavanjem metoda da se oružana sila ne upotrebljava osim u općem interesu,

te da koristimo međunarodne mehanizme u svrhu unapređenja ekonomskog i socijalnog napretka svih naroda -

ODLUČILI SMO DA UJEDINIMO SVOJE SNAGE RADI OSTVARENJA OVIH CILJEVA.

Sukladno tome, naše vlade, posredstvom svojih predstavnika okupljenih u gradu San Francisku, uz priložene punomoći u ispravnoj i propisanoj formi, usvajaju ovu Povelju Ujedinjenih nacija i osnivaju međunarodnu organizaciju koja će nositi naziv "Ujedinjene nacije".

<u>Poglavlje I:</u>	Ciljevi i načela
<u>Poglavlje II:</u>	Članstvo
<u>Poglavlje III:</u>	Organi
<u>Poglavlje IV:</u>	Generalna skupština
<u>Poglavlje V:</u>	Vijeće sigurnosti
<u>Poglavlje VI:</u>	Mirno rješavanje konflikata
<u>Poglavlje VII:</u>	Mjere u slučaju prijetnje miru, povrede mira ili u slučaju agresije
<u>Poglavlje VIII:</u>	Regionalni sporazumi
<u>Poglavlje IX:</u>	Međunarodna saradnja na ekonomskom i socijalnom polju
<u>Poglavlje X:</u>	Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja
<u>Poglavlje XI:</u>	Deklaracija o nadležnostima u oblastima bez samostalne uprave
<u>Poglavlje XII:</u>	Međunarodni sistem starateljstva
<u>Poglavlje XIII:</u>	Starateljsko vijeće
<u>Poglavlje XIV:</u>	Međunarodni sud
<u>Poglavlje XV:</u>	Sekretarijat

Poglavlje XVI: Razne odredbe

Poglavlje XVII: Prelazne odredbe koje se tiču sigurnosti

Poglavlje XVIII: Izmjene i dopune

Poglavlje XIX: Ratifikacija i potpisivanje

Poglavlje I: Ciljevi i načela

Član 1.

Ciljevi Ujedinjenih nacija su:

1. Održanje međunarodnog mira i sigurnosti i u tu svrhu preduzimanje efikasnih kolektivnih mjera radi spriječavanja i otklanjanja prijetnji miru, suzbijanje akata agresije ili drugih povreda mira kao i postizanje mirnim putem, a u skladu sa načelima pravde i međunarodnog prava, sređivanja ili rješavanja međunarodnih sporova ili konfliktnih situacija koje bi mogle dovesti do povreda mira;
2. Razvijanje prijateljskih odnosa među nacijama koji su zasnovani na poštovanju načela ravnopravnosti i prava naroda na samoopredjeljenje, te preduzimanje drugih odgovarajućih mjera radi učvršćivanja mira u svijetu;
3. Ostvarenje međunarodne saradnje rješavanjem međunarodnih problema ekonomske, socijalne, kulturne ili humanitarne prirode, unapređivanje i podsticanje poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda za sve bez obzira na rasu, spol, jezik ili vjeru;
4. Postavljanje Organizacije kao središta za usklađivanje akcija preduzetih radi postizanja ovih zajedničkih ciljeva.

Član 2.

Organizacija i njeni članovi postupaju u sprovođenju ciljeva navedenih u članu 1. u skladu sa sljedećim načelima:

1. Organizacija počiva na načelu suverene jednakosti svih njenih članova;
2. Da bi se svakome od njih zagarantovala prava i povlastice koje proističu iz članstva, svi članovi savjesno ispunjavaju obaveze koje su preuzeli u saglasnosti sa ovom Poveljom;
3. Svi članovi rješavaju svoje međunarodne sporove mirnim putem tako da mir u svijetu, sigurnost i pravda ne budu povrijeđeni;
4. Svi članovi se u svojim međunarodnim odnosima suzdržavaju od prijetnje silom ili upotrebe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti svake države, te od upotrebe sile na bilo koji drugi način koji nije saglasan sa ciljevima Ujedinjenih nacija;
5. Svi članovi pružaju Ujedinjenim nacijama pomoć u svakoj akciji koju Organizacija preduzima u skladu sa Poveljom i uzdržavaju se od pružanja pomoći svakoj državi protiv koje Ujedinjene nacije preduzmu preventivnu ili prinudnu akciju;
6. Organizacija vodi računa o tome da joj pristupaju države koje nisu članovi Ujedinjenih nacija, i to da pristupaju u skladu sa načelima ove Povelje i u mjeri u kojoj je to potrebno radi održanja mira i sigurnosti u svijetu;
7. Ništa u ovoj Povelji ne daje ovlaštenje Ujedinjenim nacijama da se miješaju u pitanja koja se po svojoj suštini nalaze u unutrašnjoj nadležnosti svake države, niti je Organizacija ovlaštena da od članova zahtijeva da se takva pitanja riješavaju na osnovu ove Povelje. Ovo načelo nema uticaja na primjenu prinudnih mjera spomenutih u poglavlju VII.

Poglavlje II: Članstvo

Član 3.

Članovi osnivači Ujedinjenih nacija su države koje su uzele učešća na Osnivačkoj konferenciji Ujedinjenih nacija kao međunarodne organizacije u San Francisku ili su prethodno potpisale Deklaraciju o Ujedinjenim nacijama od 1. januara 1942. godine, a sada potpisuju ovu Povelju i ratificiraju je u skladu sa članom 110.

Član 4.

(1) Članstvo u Ujedinjenim nacijama otvoreno je svim ostalim miroljubivim državama koje prihvate obaveze sadržane u ovoj Povelji, a po ocjeni Organizacije su sposobne i voljne da te obaveze izvršavaju.

(2) Prijem svake takve države u članstvo Ujedinjenih nacija sprovodi se na osnovu odluke Generalne skupštine, a po preporuci Vijeća sigurnosti.

Član 5.

Članu Ujedinjenih nacija protiv kojeg je Vijeće sigurnosti preduzelo preventivnu ili prinudnu akciju, Generalna skupština može na preporuku Vijeća sigurnosti privremeno obustaviti ispunjavanje prava i povlastica koje ima svaka država na osnovu članstva u Organizaciji. Vijeće sigurnosti može ponovo uspostaviti ispunjavanje ovih prava i povlastica.

Član 6.

Člana Ujedinjenih nacija koji neprestano narušava načela sadržana u ovoj Povelji Generalna skupština, po preporuci Vijeća sigurnosti, može isključiti iz Organizacije.

Poglavlje III: Organi

Član 7.

(1) Kao glavni organi Ujedinjenih nacija osnivaju se Generalna skupština, Vijeće sigurnosti, Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja, Starateljsko vijeće, Međunarodni sud i Sekretarijat.

(2) U skladu sa ovom Poveljom mogu se osnivati i pomoćni organi za koje se bude smatralo da su potrebni.

Član 8.

Ujedinjene nacije ne stavljaju nikakva ograničenja u pogledu izbora muškaraca ili žena na pozicije u glavnim i pomoćnim organima Organizacije.

Poglavlje IV: Generalna skupština

Sastav

Član 9.

(1) Generalnu skupštinu sačinjavaju svi članovi Ujedinjenih nacija.

(2) Nijedan član nema više od pet predstavnika u Generalnoj skupštini.

Zadaci i ovlaštenja

Član 10.

Generalna skupština može raspravljati o svim pitanjima ili o svim predmetima u okviru ove Povelje ili o pitanjima koja se odnose na ovlaštenja i zadatke svakog organa predviđenog Poveljom i može, sa izuzetkom predviđenim u članu 12, da daje preporuke članovima Ujedinjenih nacija ili Vijeću sigurnosti, ili i prvima i drugom istovremeno o svim takvim pitanjima i predmetima.

Član 11.

(1) Generalna skupština može razmatrati opća načela saradnje kad je u pitanju očuvanje mira i sigurnosti u svijetu, uključujući načela na kojima počivaju razoružanje i kontrola naoružanja, te može i u pogledu tih načela da daje preporuke članovima ili Vijeću sigurnosti, ili i prvima i drugom istovremeno.

(2) Generalna skupština može raspravljati o svim pitanjima održanja mira i sigurnosti u svijetu, koja pred nju iznese bilo koji član Ujedinjenih nacija ili Vijeće sigurnosti ili država članica u skladu sa članom 35. stav 2, i može, sa izuzetkom predviđenim u članu 12, da daje preporuke o svakom takvom pitanju članovima Ujedinjenih nacija ili Vijeću sigurnosti, ili i prvima i drugom istovremeno. Svako takvo pitanje, u kojem je potrebno preduzeti akciju, Generalna skupština upućuje Vijeću sigurnosti prije ili poslije razmatranja.

(3) Generalna skupština može skrenuti pažnju Vijeću sigurnosti na situacije koje bi mogle da ugroze mir i sigurnost u svijetu.

(4) Ovlaštenja Generalne skupštine koja su definisana ovim članom ne ograničavaju opći domašaj člana 10.

Član 12.

(1) Dok Vijeće sigurnosti u pogledu bilo kojeg spora ili situacije obavlja zadatke koji su mu povjereni ovom Poveljom, Generalna skupština ne daje nikakvu preporuku u vezi sa tim sporom ili situacijom, osim ako to izričito ne zatraži samo Vijeće sigurnosti.

(2) Generalni sekretar, a uz pristanak Vijeća sigurnosti, na svakom zasjedanju obaviještava Generalnu skupštinu o svim predmetima kojima se bavi Vijeće sigurnosti, a koji se tiču održanja mira i sigurnosti u svijetu, s tim što isto tako obaviještava Generalnu skupštinu i članove Ujedinjenih nacija, čak i ako Generalna skupština i ne zasjeda, odmah pošto je Vijeće sigurnosti prestalo da se bavi takvim predmetima.

Član 13.

(1) Generalna skupština pokreće istraživanja i daje preporuke u cilju:

a) unapređenja međunarodne saradnje na političkom polju i podsticanja progresivnog razvoja međunarodnog prava i njegove kodifikacije;

b) unapređenja međunarodne saradnje ne ekonomskom, socijalnom, kulturnom, obrazovnom i polju zdravstvene zaštite te pomaganja ostvarivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda bez obzira na rasu, spol, jezik i vjeru.

(2) Ostale odgovornosti, zadaci i ovlaštenja Generalne skupštine u odnosu na predmete navedene u stavu 1b izloženi su u poglavljima IX i X.

Član 14.

Pridržavajući se odredbi iz člana 12. Generalna skupština može da preporučuje mjere za mirno rješavanje svake situacije - nezavisno od nastanka situacije - za koju smatra da može da šteti općem blagostanju ili prijateljskim odnosima među nacijama, uključujući i situacije nastale povredom odredbi ove Povelje koje predstavljaju ciljeve i načela Ujedinjenih nacija.

Član 15.

(1) Generalna skupština prima i razmatra godišnje i posebne izvještaje Vijeća sigurnosti. Ovi izvještaji sadrže podatke o mjerama koje je Vijeće sigurnosti odlučilo da preduzme ili je već preduzelo radi osiguranja mira i sigurnosti u svijetu.

(2) Generalna skupština prima i razmatra izvještaje ostalih organa Ujedinjenih nacija.

Član 16.

Generalna skupština u vezi sa međunarodnim sistemom starateljstva izvršava zadatke koji su joj povjereni shodno poglavljima XII i XIII, uključujući i potvrđivanje ugovora o starateljstvu za područja koja nisu označena kao strategijska.

Član 17.

(1) Generalna skupština razmatra i odobrava budžet Organizacije.

(2) Troškove Organizacije snose članovi prema raspodjeli koju izvrši Generalna skupština.

(3) Generalna skupština razmatra i odobrava sve financijske i budžetske sporazume sa specijalizovanim agencijama spomenutim u članu 57. i ispituje administrativne budžete tih specijalizovanih agencija radi davanja preporuka agencijama.

Glasanje

Član 18.

(1) Svaki član Generalne skupštine ima jedan glas.

(2) Odluke Generalne skupštine o važnim pitanjima donose se dvotrećinskom većinom prisutnih članova koji glasaju. Ova pitanja obuhvataju: preporuke o održavanju mira i sigurnosti u svijetu, izbor ostalih članova Vijeća sigurnosti, izbor članova Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja, izbor članova Starateljskog vijeća u saglasnosti sa stavom 1(C) člana 86, prijem novih članova u Ujedinjene nacije, obustavljanje prava i posljedica po osnovu članstva, isključivanje članova, pitanja koja se tiču primjene sistema starateljstva i budžetska pitanja.

(3) Odluke o ostalim pitanjima uključujući i određivanje dopunskih kategorija pitanja o kojima će se odlučivati dvotrećinskom većinom, donose se većinom glasova prisutnih članova.

Član 19.

Član Ujedinjenih nacija koji je u zaostatku sa uplatom svog financijskog doprinosa Organizaciji ne može učestvovati u glasanju Generalne skupštine ako je iznos njegovih zaostalih uplata jednak ili veći od iznosa doprinosa koji je bio obavezan da plati prethodne pune dvije godine. Generalna skupština, ipak, može dozvoliti takvom članu da glasa ako se uvjeri da je ovo neplaćanje izazvano faktorima koji su izvan kontrole člana.

Postupak

Član 20.

Generalna skupština se sastaje radi redovnih godišnjih zasjedanja kao i radi vanrednih zasjedanja po potrebi. Vanredna zasjedanja saziva Generalni sekretar na zahtjev Vijeća sigurnosti ili većine članova Ujedinjenih nacija.

Član 21.

Generalna skupština sama usvaja svoj plan rada. Ona bira svog Predsjednika za svako zasjedanje.

Član 22.

Generalna skupština može osnivati one pomoćne organe koji su joj potrebni za obavljanje zadataka.

Poglavlje V: Vijeće sigurnosti

Sastav

Član 23.

(1) Vijeće sigurnosti sastoji se od 15 članova Ujedinjenih nacija. Republika Kina, Francuska, Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske i Sjedinjene Američke Države su stalni članovi Vijeća sigurnosti. Generalna skupština bira deset drugih članova Ujedinjenih nacija kao ostale članove Vijeća sigurnosti, vodeći najprije računa o doprinosu ovih članova održanju mira i sigurnosti u svijetu i o njihovom doprinosu ostalim ciljevima Organizacije, te vodeći računa o pravičnoj geografskoj zastupljenosti.

(2) Ostali članovi Vijeća sigurnosti biraju se na period od dvije godine. Prilikom prvog izbora ostalih članova, što se održava nakon povećanja broja članova Vijeća sigurnosti sa 11 na 15, dva od četiri nova člana biće izabrana na period od godinu dana. Član kome je mandat istekao ne može odmah biti ponovo biran.

(3) Svaki član Vijeća sigurnosti ima jednog predstavnika.

Zadaci i ovlaštenja

Član 24.

(1) Da bi se obezbijedila brza i efikasna akcija Ujedinjenih nacija, članovi povjeravaju Vijeću sigurnosti prvenstveno odgovornost za održanje mira i sigurnosti u svijetu i usaglašavaju se da Vijeće sigurnosti djeluje i u njihovo ime pri sprovođenju dužnosti i zadataka na osnovu ove odgovornosti.

(2) Vršeći ove dužnosti Vijeće sigurnosti djeluje u skladu sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija. Specijalne ovlasti povjerene Vijeću sigurnosti radi obavljanja ovih dužnosti i zadataka utvrđene su u poglavljima VI, VII, VIII i XII.

(3) Vijeće sigurnosti podnosi Generalnoj skupštini godišnji, a po potrebi i specijalne izvještaje na razmatranje.

Član 25.

Članovi Ujedinjenih nacija saglasni su da prihvate i izvršavaju odluke Vijeća sigurnosti u saglasnosti sa ovom Poveljom.

Član 26.

U cilju uspostavljanja, unapređivanja i održavanja mira i sigurnosti u svijetu, uz što manje rasipanje ljudskih i ekonomskih svjetskih izvora na naoružanje, Vijeće sigurnosti je, uz pomoć Komiteta generalnog štaba predviđenog u članu 47, odgovorno za formulisane planove koji će se podnijeti članovima Ujedinjenih nacija na razmatranje radi ustanovljavanja sistema za regulisanje i kontrolu naoružanja.

Glasanje

Član 27.

(1) Svaki član Vijeća sigurnosti ima jedan glas.

(2) Odluke Vijeća sigurnosti o proceduralnim pitanjima donose se potvrđnim glasanjem devet članova Vijeća.

(3) Odluke Vijeća sigurnosti o svim ostalim pitanjima donose se potvrđnim glasovima devet članova Vijeća, s tim da se pri donošenju odluka na osnovu poglavlja IV i člana 52. stav 3, strana u sporu suzdrži od glasanja.

Postupak

Član 28.

(1) Vijeće sigurnosti se organizuje tako da može stalno da vrši svoje zadatke. Radi toga obavezno je da svaki član Vijeća sigurnosti bude u svako doba zastupljen u sjedištu Organizacije.

(2) Vijeće sigurnosti održava redovne sastanke. Na ovim sastancima svaki od njegovih članova može, ako tako želi, da bude zastupljen od strane člana vlade ili nekog drugog naročito postavljenog delegata.

(3) Vijeće sigurnosti može održavati sastanke i van sjedišta Organizacije, ukoliko to po ocjeni Vijeća olakšava rad.

Član 29.

Vijeće sigurnosti može da osniva i pomoćne organe koji su potrebni za obavljanje zadataka.

Član 30.

Vijeće sigurnosti samo usvaja svoj poslovnik rada u kojem je regulisan način izbora Predsjednika Vijeća.

Član 31.

Svaki član Ujedinjenih nacija koji nije član Vijeća sigurnosti može, bez prava glasa, učestvovati u diskusiji o svakom pitanju predočenom Vijeću sigurnosti i to svaki put kada ovaj smatra da su posebni interesi tog člana u pitanju.

Član 32.

Svaki član Ujedinjenih nacija koji nije član Vijeća sigurnosti, ali i svaka država koja nije član Ujedinjenih nacija, ako je strana u sporu koji razmatra Vijeće sigurnosti, biće pozvan da učestvuje, bez prava glasa, u diskusiji o tom sporu. Vijeće sigurnosti postavlja uslove, koje smatra pravednim, za učestvovanje države koja nije član Ujedinjenih nacija na sjednicama Vijeća sigurnosti.

Poglavlje VI: Mirno rješavanje konflikata

Član 33.

(1) Strane u svakom konfliktu, čije trajanje može da ugrozi održavanje mira i sigurnosti u svijetu, treba da traže rješenje, prije svega, putem pregovora, istražne komisije, posredovanja i medijacije, arbitraže, sudskog rješavanja, pribjegavanja regionalnim ustanovama ili sporazumima, ili drugim mirnim načinima po sopstvenom izboru.

(2) Vijeće sigurnosti, kada to smatra potrebnim, poziva strane da svoj spor riješe koristeći se takvim načinima.

Član 34.

Vijeće sigurnosti može da ispituje svaki spor ili svaku situaciju koji bi mogli da dovedu do zategnutosti na međunarodnom planu ili da prerastu u spor, kako bi utvrdilo da li produžavanje spora ili situacije

može da dovede u opasnost održavanje mira i sigurnosti u svijetu.

Član 35.

(1) Svaki član Ujedinjenih nacija može da skrene pažnju Vijeću sigurnosti ili Generalnoj skupštini na svaki spor ili situaciju čija je priroda izložena u članu 34.

(2) Država koja nije član Ujedinjenih nacija može da skrene pažnju Vijeću sigurnosti ili Generalnoj skupštini na svaki spor u kojem je ona jedna od strana, ako unaprijed prihvati obaveze na mirno rješavanje spora predviđene u ovoj Povelji.

(3) Postupci Generalne skupštine o pitanjima na koja joj je skrenuta pažnja na osnovu ovog člana podliježu odredbama članova 11. i 12.

Član 36.

(1) Vijeće sigurnosti može u svakoj fazi spora čija priroda odgovara članu 33. ili situacije slične prirode preporučiti odgovarajuće postupke ili metode uređenja.

(2) Vijeće sigurnosti treba da uzme u obzir svaki postupak rješavanja spora koji su strane u konfliktu već usvojile.

(3) Dajući preporuke shodno ovom članu, Vijeće sigurnosti treba, isto tako, da ima u vidu da bi stranke, po pravilu, trebalo da pravne sporove iznose pred Međunarodni sud u skladu sa odredbama Statuta Suda.

Član 37.

(1) Ako strane u konfliktu čija je priroda izložena u članu 33. ne uspijevaju da riješe spor načinima označenim u tom članu, one će svoj spor uputiti na razmatranje Vijeću sigurnosti.

(2) Ako Vijeće sigurnosti smatra da produženje i zaoštavanje konflikta može stvarno ugroziti održanje mira i sigurnosti u svijetu, ono odlučuje da postupi po odredbama člana 36. ili da preporuči one načine rješavanja konflikta koje smatra odgovarajućim.

Član 38.

Bez obzira na odredbe iz članova 33-37, Vijeće sigurnosti može, ako sve strane u bilo kojem konfliktu to zatraže, da daje preporuke stranama u cilju mirnog rješavanja konflikta.

Poglavlje VII: Mjere u slučaju prijetnje miru, povrede mira ili u slučaju agresije

Član 39.

Vijeće sigurnosti procijenjuje da li postoji prijetnja miru, povreda mira ili agresija i daje preporuke ili odlučuje koje će mjere biti preduzete, u skladu sa članom 41. i 42, da bi se održali i uspostavili mir i sigurnost u svijetu.

Član 40.

Da bi spriječilo pogoršanje situacije, Vijeće sigurnosti može, prije nego što da preporuke i odluči o mjerama predviđenim u članu 39, pozvati zainteresovane strane da se povinuju onim privremenim mjerama za koje Vijeće smatra da su potrebne ili poželjne. Takve privremene mjere ne smiju imati uticaja na prava, zahtjeve ili položaj zainteresovanih strana. Vijeće sigurnosti dužno je da vodi računa o neispunjavanju takvih privremenih mjera.

Član 41.

Vijeće sigurnosti može odlučiti da takve mjere koje ne povlače upotrebu oružane sile treba da se primijene u cilju izvršavanja odluka Vijeća, a može i pozvati članove Ujedinjenih nacija da primjene takve mjere. Ove mjere mogu da sadrže djelimičan ili potpun prekid ekonomskih odnosa i prekid željezničkih, pomorskih, vazdušnih, poštanskih, telegrafskih, radiografskih ili drugih veza, ali i prekid diplomatskih odnosa sa jednom ili više država.

Član 42.

Ako Vijeće sigurnosti smatra da mjere predviđene u članu 41. ne odgovaraju ili se pokaže da su nedovoljne, Vijeće može da preduzme akciju koja je potrebna radi održavanja ili uspostavljanja mira i sigurnosti u svijetu vazduhoplovnim, pomorskim ili pješadijskim snagama. Takva akcija može uključivati i demonstracije, blokade ili druge operacije vazduhoplovnih, pomorskih ili pješadijskih snaga članova Ujedinjenih nacija.

Član 43.

(1) Da bi doprinijeli održanju mira i sigurnosti u svijetu, svi članovi Ujedinjenih nacija se obavezuju da svoje oružane snage, pomoć i olakšice, uključujući i pravo prolaza, stave na raspolaganje Vijeću sigurnosti i to na zahtjev Vijeća i u skladu sa posebnim sporazumom ili sporazumima radi održavanja mira i sigurnosti u svijetu.

(2) Takav sporazum ili sporazumi određuju brojno stanje i vrstu snaga, njihov stepen pripravnosti, opći raspored i prirodu olakšica i pomoći koje se imaju pružiti.

(3) Sporazum ili sporazumi biće predmet pregovora koji će se na inicijativu Vijeća sigurnosti povesti i održati što je moguće prije. Oni se zaključuju između Vijeća sigurnosti i članova ili između Vijeća sigurnosti i grupa članova i podliježu ratifikaciji država potpisnica u skladu sa njihovim odgovarajućim ustavnim postupcima.

Član 44.

Kada Vijeće sigurnosti donese odluku o upotrebi sile, ono će, prije nego što od člana koji nije zastupljen u Vijeću zatraži da na raspolaganje stavi svoje oružane snage u svrhu ispunjenja obaveza preuzetih na osnovu člana 43, pozvati tog člana da, ako to želi, učestvuje u donošenju odluka Vijeća koje se odnose na upotrebu oružanih snaga tog člana.

Član 45.

Da bi se Ujedinjene nacije osposobile da preduzimaju hitne vojne mjere, članovi održavaju nacionalne vojne vazduhoplovne snage spremnim za neodložnu zajedničku prinudnu akciju. Jačinu i stepen pripravnosti ovih snaga kao i planove za njihovu zajedničku akciju određuje Vijeće sigurnosti uz pomoć Komiteta generalnog štaba u granicama utvrđenim posebnim sporazumom ili sporazumima spomenutim u članu 43.

Član 46.

Planove za primjenu oružane sile izrađuje Vijeće sigurnosti uz pomoć Komiteta generalnog štaba.

Član 47.

(1) Osniva se Komitet generalnog štaba radi davanja savjeta i pružanja pomoći Vijeću sigurnosti u svim pitanjima koja se tiču vojnih potreba Vijeća sigurnosti u svrhu održanja mira i sigurnosti u svijetu, upotrebe i komandovanja snagama stavljenim na raspolaganje, regulisanja i kontrole naoružanja, kao i mogućeg razoružanja.

(2) Komitet generalnog štaba sačinjavaju načelnici štabova stalnih članova Vijeća sigurnosti ili njihovi predstavnici. Komitet poziva svakog člana Ujedinjenih nacija koji nije stalno zastupljen u Komitetu da mu se pridruži kada je za uspješno obavljanje zadataka Komiteta neophodno učešće i tog člana u radu Komiteta.

(3) Komitet generalnog štaba odgovoran je pred Vijećem sigurnosti za strategijsko rukovođenje svim oružanim snagama stavljenim na raspolaganje Vijeću. Pitanja koja se tiču komande nad tim snagama biće naknadno razrađena.

(4) Komitet generalnog štaba, po ovlaštenju Vijeća sigurnosti i nakon savjetovanja sa odgovarajućim regionalnim ustanovama, može da osniva regionalne potkomitete.

Član 48.

(1) Mjere potrebne za izvršenje odluka Vijeća sigurnosti u svrhu održanja mira i sigurnosti u svijetu, prema odluci Vijeća sigurnosti, preduzimaju svi članovi Ujedinjenih nacija ili neki od njih.

(2) Ove odluke izvršavaju članovi Ujedinjenih nacija neposredno i vođenjem svojih akcija u odgovarajućim međunarodnim ustanovama čiji su oni članovi.

Član 49.

Članovi Ujedinjenih nacija se udružuju radi međusobnog pružanja pomoći pri sprovođenju mjera koje je donijelo Vijeće sigurnosti.

Član 50.

Ako Vijeće sigurnosti preduzme preventivne ili prinudne mjere protiv bilo koje države, svaka druga država, članica Ujedinjenih nacija, koja se suoči sa posebnim ekonomskim problemima nastalim kao posljedica mjera Vijeća, ima pravo da se obrati Vijeću sigurnosti u vezi sa rješavanjem tih problema.

Član 51.

Ništa u ovoj Povelji ne umanjuje prirodno pravo na individualnu ili kolektivnu odbranu u slučaju oružanog napada na člana Ujedinjenih nacija dok Vijeće sigurnosti ne preduzme mjere potrebne za očuvanje mira i sigurnosti u svijetu. O mjerama koje preduzmu članovi koristeći se ovim pravom na samoodbranu biće odmah obaviješteno Vijeće sigurnosti i ove mjere ni na koji način neće dovesti u pitanje ovlasti i odgovornosti Vijeća da u skladu sa ovom Poveljom preduzme u svako doba akciju koju smatra nužnom u cilju obezbjeđivanja i održanja mira i sigurnosti u svijetu.

Poglavlje VIII: Regionalni sporazumi

Član 52.

(1) Ova Povelja ničim ne isključuje postojanje regionalnih sporazuma ili ustanova koje se bave ovim pitanjima održanja mira i sigurnosti u svijetu, a koja su podesna za regionalnu akciju, pod uslovom da su ti sporazumi ili ustanove u skladu sa ciljevima i načelima Ujedinjenih nacija.

(2) Članovi Ujedinjenih nacija koji sklapaju takve sporazume ili osnivaju takve ustanove daće sve od sebe da lokalne konflikte, prije nego što ih podnesu na razmatranje Vijeću sigurnosti, riješe mirnim putem i posredstvom upravo tih regionalnih ustanova.

(3) Vijeće sigurnosti podstiče i podržava razvoj mirnog rješavanja lokalnih konfliktata posredstvom regionalnih sporazuma ili regionalnih ustanova na inicijativu zainteresovanih država ili na poziv Vijeća sigurnosti.

(4) Ovaj član ni na koji način ne ometa primjenu članova 34. i 35.

Član 53.

(1) Vijeće sigurnosti, kad god je to svrsishodno, koristi takve regionalne sporazume ili ustanove za prinudnu akciju pod vlastitim rukovodstvom. Ali, bez odobrenja Vijeća sigurnosti, neće po regionalnim sporazumima niti preko regionalnih ustanova biti preduzeta nijedna prinudna akcija ili mjera, izuzev mjera protiv svake neprijateljske države, kao što su one definisane u stavu 2. ovog člana, a predviđene u skladu sa članom 107. ili u regionalnim sporazumima usmjerenim protiv obnavljanje

agresivne politike bilo koje države, sve dok Organizacija ne bude mogla, na zahtjev zainteresovanih vlada, da na sebe preuzme odgovornost za suzbijanje nove agresije od strane neke države.

(2) Izraz "neprijateljska država" kako je upotrebljan u stavu 1. ovog člana primjenjuje se na svaku državu koja je u toku Drugog svjetskog rata bila neprijatelj bilo kojeg potpisnika ove Povelje.

Član 54.

Vijeće sigurnosti mora biti u svako doba potpuno obaviješteno o preduzetim aktivnostima i onim aktivnostima čije se preduzimanje ima u vidu na osnovu regionalnih sporazuma ili od strane regionalnih ustanova, a u cilju održanja mira i sigurnosti u svijetu.

Poglavlje IX: Međunarodna saradnja na ekonomskom i socijalnom polju

Član 55.

U cilju stvaranja uslova stabilnosti i blagostanja koji su neophodni za miroljubive i prijateljske odnose među nacijama, zasnovane na poštovanju načela ravnopravnosti i prava na samoopredjeljenje naroda, Ujedinjene nacije rade na unapređenju:

a) povećanja životnog standarda, punog zaposlenja i uslova za ekonomski i socijalni napredak i razvoj;

b) rješavanja međunarodnih ekonomskih, socijalnih, zdravstvenih i srodnih problema i međunarodne kulturne i obrazovne saradnje;

c) sveopćeg poštovanja i uvažavanja ljudskih prava i osnovnih sloboda za sve bez obzira na rasu, spol, jezik ili vjeru.

Član 56.

Svi članovi obavezuju se da će preduzimati zajedničku ili pojedinačnu akciju u saradnji sa Organizacijom u svrhu postizanja ciljeva utvrđenih članom 55.

Član 57.

(1) Razne specijalizovane organizacije utvrđene sporazumima među vladama i sa širokom međunarodnom odgovornošću, kao što je utvrđeno njihovim osnovnim instrumentima, na ekonomskom, socijalnom, kulturnom, obrazovnom, zdravstvenom i srodnim poljima, povezuju se sa Ujedinjenim nacijama u saglasnosti sa odredbama člana 63.

(2) Ove organizacije tako povezane sa Ujedinjenim nacijama u daljem tekstu se nazivaju "posebne organizacije".

Član 58.

Organizacija daje preporuke radi usaglašavanja politike i djelatnosti posebnih organizacija.

Član 59.

Organizacija daje, kada to ima smisla, inicijativu za pregovore između država zainteresovanih za stvaranje svake nove posebne organizacije potrebne za ispunjenje ciljeva navedenih u članu 55.

Član 60.

Odgovornost za izvršenje zadataka Organizacije izloženih u ovom poglavlju leži na Generalnoj skupštini i pod njenim je okriljem na i Vijeću za ekonomska i socijalna pitanja, koje u tu svrhu raspolaže sa ovlastima izloženim u poglavlju X.

Poglavlje X: Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja

Sastav

Član 61.

(1) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja sastoji se 54 člana Ujedinjenih nacija koje bira Generalna skupština.

(2) Izuzev odredbi iz stava 3. svake godine se bira 18 članova Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja na period od 3 godine. Član čiji je mandat netom istekao može odmah ponovo da bude izabran.

(3) Prilikom prvog izbora poslije povećanja broja članova Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja sa 27 na 54 bira se, pored devet novih članova na mjesta starih čiji mandat ističe u toj godini, i dodatnih 27 članova Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja. Mandat devet od ovih 27 članova ističe za godinu, a mandat drugih devet članova za dvije godine. Ostale odredbe reguliše Generalna skupština.

(4) Svaki član Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja ima po jednog predstavnika.

Zadaci i ovlaštenja

Član 62.

(1) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja može da vrši i pokreće istraživanja i da priprema izvještaje o međunarodnim ekonomskim, socijalnim, kulturnim, obrazovnim, zdravstvenim i srodnim pitanjima i predmetima i može da daje preporuke o svim tim predmetima Generalnoj skupštini, članovima Ujedinjenih nacija i zainteresovanim posebnim organizacijama.

(2) Ovo Vijeće može da daje preporuke u cilju unapređenja poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda za sve.

(3) Ono može da priprema nacrt konvencija o pitanjima iz svoje nadležnosti radi podnošenja istih Generalnoj skupštini.

(4) Ono može, u skladu sa pravilima koje propiše Ujedinjene nacije, da saziva međunarodne konferencije o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Član 63.

(1) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja može da sa svakom od organizacija navedenih u članu 57. zaključuje sporazume kojima se određuju uslovi pod kojim se pomenute organizacije u određenom pitanju povezuju sa Ujedinjenim nacijama. Takvi sporazumi podliježu odobrenju Generalne skupštine.

(2) Ono može da usaglašava djelatnost posebnih organizacija savjetujući se sa njima, dajući preporuke, a isto tako i dajući preporuke Generalnoj skupštini i članovima Ujedinjenih nacija.

Član 64.

(1) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja može da preuzima odgovarajuće korake radi dobijanja izvještaja od posebnih organizacija. Ono može da sklapa sporazume sa članovima Ujedinjenih nacija i sa posebnim organizacijama radi dobijanja izvještaja o koracima preduzetim u svrhu sprovođenja njegovih preporuka kao i preporuka Generalne skupštine o predmetima koji ulaze u okvir nadležnosti ovog Vijeća.

(2) Ovo Vijeće ovlašteno je da saopštava svoje primjedbe i stavove u vezi sa pomenutim izvještajima Generalnoj skupštini.

Član 65.

Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja može da daje obavještenja Vijeću sigurnosti i da na zahtjev Vijeća sigurnosti istom pomaže.

Član 66.

(1) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja obavlja takve zadatke koji spadaju u njegovu nadležnost, a u vezi sa sprovođenjem i ostvarivanjem preporuka Generalne skupštine.

(2) Ono može, uz odobrenje Generalne skupštine, da vrši usluge na zahtjev članova Ujedinjenih nacija ili posebnih organizacija.

(3) Ono vrši i druge zadatke nabrojane u drugim poglavljima ove Povelje, ili zadatke koje mu povjeri Generalne skupština.

Glasanje

Član 67.

(1) Svaki član Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja ima jedan glas.

(2) Odluke Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja donose se većinom glasova članova koji su prisutni i koji glasaju.

Postupak

Član 68.

Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja obrazuje komisije za ekonomska i socijalna pitanja i komisije za unapređivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i druge takve komisije za koje se ukaže potreba u cilju obavljanja zadataka Vijeća.

Član 69.

Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja poziva svakog člana Ujedinjenih nacija da, bez prava glasa, učestvuje u razmatranju svakog predmeta za koji je taj član posebno zainteresovan.

Član 70.

Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja može da zaključi sporazume kako bi predstavnici posebnih organizacija, bez prava glasa, uzeli učešća u toku razmatranja određenog predmeta pred Vijećem ili pred komisijama koje je Vijeće obrazovalo ili kako bi članovi Vijeća učestvovali u razmatranju određenih pitanja pred posebnim organizacijama.

Član 71.

Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja može da zaključi posebne sporazume radi konsultovanja sa nevladinim organizacijama zainteresovanim za pitanja koja ulaze u okvir nadležnosti Vijeća. Takvi sporazumi mogu se praviti sa međunarodnim organizacijama i, kada to ima smisla, sa nacionalnim organizacijama poslije konsultovanja sa zainteresovanim članom Ujedinjenih nacija.

Član 72.

(1) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja samo usvaja svoj poslovnik rada kojim je regulisan način izbora Predsjednika Vijeća.

(2) Vijeće za ekonomska i socijalna pitanja sastaje se prema potrebi, saglasno sa svojim poslovnikom koji sadrži i odredbu o sazivanju sjednica na zahtjev većine njegovih članova.

Poglavlje XI: Deklaracija o nadležnostima u oblastima bez samostalne uprave

Član 73.

Članovi Ujedinjenih nacija koji su odgovorni ili koji preuzimaju na sebe odgovornost za upravljanje teritorijama čiji narodi još nisu postigli punu mjeru samouprave priznaju načelo da su interesi stanovništva tih teritorija od prvenstvene važnosti i prihvataju kao svetu dužnost obavezu da unapređuju, u najvećoj mogućoj mjeri, u okviru sistema održanja mira i sigurnosti u svijetu ustanovljenog ovom Poveljom, blagostanje stanovništva tih teritorija, i u tom cilju:

- a) da osiguraju, uz dužno poštovanje kulture tih naroda, njihov politički, ekonomski, socijalni i obrazovni napredak, pravično postupanje prema njima, te da ih zaštite od zloupotreba;
- b) da razvijaju samoupravu, da posvećuju dužnu pažnju političkim težnjama tih naroda, kao i da im pružaju pomoć u progresivnom razvoju njihovih slobodnih, političkih ustanova, u skladu sa posebnim uslovima svake teritorije i njenih naroda, kao i različitog stepena njihovog napretka;
- c) da učvršćuju mir i sigurnost u svijetu;
- d) da, radi uspješnog postizanja socijalnih, ekonomskih i naučnih ciljeve izloženih u ovom članu, unapređuju primjenu konstruktivnih mjera razvoja, da podstiču istraživanja, da sarađuju jedni sa drugima i sa specijalizovanim međunarodnim tijelima po potrebi;
- e) da Generalnom sekretaru redovno dostavljaju radi obavještenja, a u okvirima koje nalažu bezbjednost i ustavne mogućnosti, statističke i druge podatke tehničke prirode o ekonomskim, socijalnim i obrazovnim prilikama na teritorijama za koje su odgovorni, izuzimajući teritorije na koje se odnose poglavlja XII i XIII.

Član 74.

Članovi Ujedinjenih nacija slažu se da se njihova politika na teritorijama na koje se odnosi ovo poglavlje mora zasnivati na općem načelu dobrosusjedskih odnosa u socijalnim, ekonomskim i trgovinskim oblastima, uz pridavanje dužne pažnje dotičnim teritorijama i njihovim odnosima sa ostatkom svijeta.

Poglavlje XII: Međunarodni sistem starateljstva

Član 75.

Ujedinjenje nacije uspostaviće pod svojim rukovodstvom međunarodni sistem starateljstva za upravljanje i nadzor nad onim teritorijama koje u naknadnim, pojedinačnim sporazumima mogu biti stavljene pod taj sistem starateljstva. Ove teritorije se u daljem tekstu nazivaju "teritorije pod starateljstvom".

Član 76.

Osnovni ciljevi sistema starateljstva, u skladu sa ciljevima Ujedinjenih nacija utvrđenim u članu 1. ove Povelje, su:

- a) da se učvršćuje mir i sigurnost u svijetu;
- b) da se unapređuje politički, socijalni, ekonomski i obrazovni napredak stanovništva i teritorija pod starateljstvom i njihov progresivni razvoj u pravcu samouprave ili nezavisnosti, onako kako to odgovara posebnim uslovima svake teritorije i njenih naroda i slobodno izraženoj želji zainteresovanih naroda, kao i uslovima svakog sporazuma o starateljstvu;
- c) da se podstiče poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda za sve bez obzira na rasu, spol, jezik ili vjeru, kao i da podstiče osjećanje međusobne zavisnosti svih naroda svijeta;

d) da se obezbijedi jednako postupanje u socijalnim, ekonomskim i trgovinskim pitanjima prema svim članovima Ujedinjenih nacija i njihovim državljanima kao i podjednako postupanje sa ovim posljednjim u izricanju pravde, bez nanošenja štete ostvarenju naprijed izloženih ciljeva u okviru odredbi člana 80.

Član 77.

(1) Sistem starateljstva primjenjuje se na sljedeće kategorije teritorija koje mogu biti stavljene pod taj sistem sukladno sporazumu o starateljstvu:

- a) teritorije koje se sada nalaze pod mandatom;
- b) teritorije koje budu oduzete od neprijateljskih država kao posljedica Drugog svjetskog rata;
- c) teritorije, koje države odgovorne za upravljanje njima, dobrovoljno stave pod taj sistem.

(2) Naknadnim sporazum biće utvrđeno koje će teritorije iz naprijed izloženih kategorija biti stavljene pod sistem starateljstva i pod kojim uslovima.

Član 78.

Sistem starateljstva ne primjenjuje se na teritorije koje su postale članovi Ujedinjenih nacija, čiji međusobni odnosi treba da se zasnivaju na poštovanju načela suverene jednakosti.

Član 79.

Uslovi starateljstva za svaku teritoriju koja se stavlja pod sistem starateljstva, podrazumijevajući i svaku izmjenu ili dopunu, utvrđuju sporazumno između sebe neposredno zainteresovane države, uključujući i mandatnu silu u slučaju teritorija koje se nalaze pod mandatom jednog člana Ujedinjenih nacija, i odobravaju se kao što je predviđeno u članovima 83. i 85.

Član 80.

(1) Izuzevši ono što se može dogovoriti u pojedinačnim sporazumima o starateljstvu, zaključenim u skladu sa članovima 77, 79. i 81, na osnovu kojih se pojedine teritorije stavljaju pod sistem starateljstva, i sve dok ti ugovori ne budu zaključeni, ništa iz ovog poglavlja neće biti shvaćeno kao da posredno ili neposredno na bilo koji način mijenja bilo koja prava bilo koje države ili bilo kojeg naroda niti uslove iz postojećih međunarodnih instrumenata čije su ugovorne strane članovi Ujedinjenih nacija.

(2) Stav 1. ovog člana neće se tumačiti kao da daje osnovu za odugovlačenje ili odlaganje vođenja pregovora i zaključenje sporazuma za stavljanje teritorije pod mandatom i drugih teritorija pod sistem starateljstva kao što je to predviđeno u članu 77.

Član 81.

Sporazum o starateljstvu sadrži u svakom slučaju uslove na osnovu kojih se upravlja teritorijom pod starateljstvom i utvrđuje vlast koja će vršiti upravu nad teritorijom pod starateljstvom. Tu vlast, koja se dalje naziva administrativnom vlašću, mogu sačinjavati jedna ili više država ili sama Organizacija.

Član 82.

U svakom sporazumu o starateljstvu može se odrediti jedno ili više strateških područja koja mogu obuhvatati dio ili svu teritoriju pod starateljstvom na koju se sporazum odnosi, bez povrede bilo kojeg posebnog sporazuma ili sporazuma zaključenih na osnovu člana 43.

Član 83.

(1) Sve zadatke Ujedinjenih nacija koji se odnose na strateška područja, uključujući i odobravanje

uslova iz sporazuma o starateljstvu kao i njihove izmjene i dopune, vrši Vijeće sigurnosti.

(2) Osnovni zadaci utvrđeni članom 76. primjenjuju se na stanovništvo svakog strateškog područja.

(3) Vijeće sigurnosti koristiće, u skladu sa odredbama sporazuma o starateljstvu i ne nanoseći štetu zahtjevima bezbjednosti, pomoć Starateljskog vijeća radi izvršenja onih zadataka Ujedinjenih nacija na osnovu sistema starateljstva koji se tiču političkih, ekonomskih, socijalnih i obrazovnih pitanja u strateškim područjima.

Član 84.

Dužnost administrativne vlasti je da osigura da teritorija pod starateljstvom da svoj doprinos održanju međunarodnog mira i sigurnosti. U tom cilju administrativna vlast može da koristi dobrovoljačke snage, objekte i pomoć teritorije pod starateljstvom prilikom sprovođenja obaveza koje je administrativna vlast preuzela u tom pogledu prema Vijeću sigurnosti kao i radi lokalne odbrane i radi osiguranja i održanja zakona i reda na teritoriji pod starateljstvom.

Član 85.

(1) Zadatke Ujedinjenih nacija u odnosu na sporazume o starateljstvu za sva područja koja nisu označena kao strateška, uključujući tu i odobravanje uslova iz sporazuma o starateljstvu, njegovih izmjena i dopuna, vrši Generalna skupština.

(2) Starateljsko vijeće, radeći pod okriljem Generalne skupštine, pomaže Generalnoj skupštini pri izvršavanju tih zadataka.

Poglavlje XIII: Starateljsko vijeće

Sastav

Član 86.

(1) Starateljsko vijeće sačinjavaju sljedeći članovi Ujedinjenih nacija:

a) članovi koji upravljaju teritorijama pod starateljstvom;

b) oni članovi poimenice navedeni u članu 23, ukoliko ne upravljaju nekom od teritorija pod starateljstvom;

c) onoliko ostalih članova, koje na rok od 3 godine izabere Generalna skupština, koliko se pokaže potrebnim da bi se osiguralo da ukupan broj članova Starateljskog vijeća bude podjednako zastupljen između onih članova Ujedinjenih nacija koji upravljaju teritorijom pod starateljstvom i onih koji to ne čine.

(2) Svaki član Starateljskog vijeća određuje po jednog kvalifikovanog predstavnika u Vijeću.

Zadaci i ovlaštenja

Član 87.

Generalna skupština i Starateljsko vijeće pod okriljem Generalne skupštine mogu pri vršenju svojih zadataka:

a) razmatrati izvještaje koje podnosi administrativna vlast;

b) primati peticije i ispitivati ih savjetujući se pri tome sa administrativnom vlašću;

c) vršiti povremene obilaske teritorija pod starateljstvom u vrijeme u koje se sporazumiju sa administrativnom vlašću;

d) preduzimati navedene i ostale akcije u skladu sa odredbama sporazuma o starateljstvu.

Član 88.

Starateljsko vijeće sastavlja upitnik o političkom, ekonomskom, socijalnom i obrazovnom napretku stanovnika svake teritorije pod starateljstvom, a administrativna vlast svake teritorije pod starateljstvom koja spada u nadležnost Generalne skupštine podnosi godišnji izvještaj Generalnoj skupštini na bazi takvih upitnika.

Glasanje

Član 89.

(1) Svaki član Starateljskog vijeće ima jedan glas.

(2) Odluke Starateljskog vijeća se donose većinom glasova prisutnih članova koji glasaju.

Postupak

Član 90.

(1) Starateljsko vijeće samo usvaja svoj poslovnik rada prema kojem je regulisan izbor Predsjednika Vijeća.

(2) Starateljsko vijeće se sastaje prema potrebi, a saglasno sa svojim poslovníkom koji sadrži i odredbu o sazivanju sjednica na zahtjev većine njegovih članova.

Član 91.

Starateljsko vijeće, kad to ima smisla, koristi pomoć Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja, a isto tako i posebnih organizacija u pitanjima kojima se oni bave.

Poglavlje XIV: Međunarodni sud

Član 92.

Međunarodni sud je glavni sudski organ Ujedinjenih nacija. On postupa u skladu sa priloženim Statutom, koji je zasnovan na Statutu Stalnog suda međunarodne pravde i čini sastavni dio ove Povelje.

Član 93.

(1) Svi članovi Ujedinjenih nacija automatski postaju strane koje su obavezne da u slučaju spora poštuju Statut Međunarodnog suda.

(2) Država koja nije član Ujedinjenih nacija može da postane strana koja je obavezna da u slučaju spora poštuje Statut Međunarodnog suda pod uslovima koje u svakom pojedinačnom slučaju određuje Generalna skupština na preporuku Vijeća sigurnosti.

Član 94.

(1) Svaki član Ujedinjenih nacija obavezuje se da će se pridržavati odluka Međunarodnog suda u svakome sporu u kojem je taj član jedna od strana u sporu.

(2) Ako jedna strana u sporu ne ispuni obaveze koje su joj naložene po presudi Suda, druga strana ima pravo da se obrati Vijeću sigurnosti, koje može, ako to smatra potrebnim, dati preporuke ili odlučiti o mjerama koje treba preduzeti da bi se izvršila presuda.

Član 95.

Ništa u ovoj Povelji ne spriječava članove Ujedinjenih nacija da rješavanje svojih sporova povjeravaju drugim sudovima na osnovu sporazuma koji već postoje ili koji mogu biti ubuduće zaključeni.

Član 96.

(1) Generalna skupština ili Vijeće sigurnosti mogu tražiti od Međunarodnog suda da da svoje savjetodavno mišljenje o svakom pravnom pitanju.

(2) Drugi organi Ujedinjenih nacija i specijalizovane ustanove kojima Generalna skupština može u svako doba da dodijeli takve ovlasti, mogu tražiti od Suda savjet o pravnim pitanjima koja nastaju u okviru njihovih djelatnosti i nadležnosti.

Poglavlje XV: Sekretarijat

Član 97.

Sekretarijat sačinjavaju Generalni sekretar i ono osoblje koje Organizacija može da zahtijeva. Generalnog sekretara imenuje Generalna skupština na preporuku Vijeća sigurnosti. On je glavni administrativni službenik Organizacije.

Član 98.

Generalni sekretar postupa u tom svojstvu na svim sastancima Generalne skupštine, Vijeća sigurnosti, Vijeća za ekonomska i socijalna pitanja i Starateljskog vijeća, a vrši i sve druge funkcije koje mu povjere ovi organi. Generalni sekretar podnosi godišnji izvještaj Generalnoj skupštini o radu Organizacije.

Član 99.

Generalni sekretar može skrenuti pažnju Vijeću sigurnosti na svako pitanje koje, po njegovom mišljenju, može da ugrozi održanje mira i sigurnosti u svijetu.

Član 100.

(1) Pri vršenju svojih dužnosti Generalni sekretar, a ni osoblje Sekretarijata ne traži niti prima uputstva niti od jedne vlade ili neke druge vlasti izvan Organizacije. Oni će se uzdržati od svake akcije koja bi se mogla odraziti na njihov položaj međunarodnih službenika odgovornih Organizaciji.

(2) Svaki član Ujedinjenih nacija obavezuje se da će poštovati isključivo međunarodni karakter funkcija Generalnog sekretara i osoblja Sekretarijata i da neće pokušati da na njih utiče prilikom vršenja dužnosti.

Član 101.

(1) Generalni sekretar imenuje osoblje Sekretarijata u skladu sa pravilima i propisima koje donosi Generalna skupština.

(2) Vijeću za ekonomska i socijalna pitanja, Starateljskom vijeću i drugim organima Ujedinjenih nacija, ukoliko je to potrebno, biće dodijeljeno stalno stručno osoblje. Ovo osoblje je sastavni dio Sekretarijata.

(3) Pri zapošljavanju osoblja i određivanju pravila i uslova službe najveća pažnja će se pokloniti potrebi da se obezbijedi najviši stupanj efikasnosti, stručnosti i integriteta. Posebna pažnja će se obratiti na važnost regrutovanja osoblja na najširoj mogućoj teritorijalnoj osnovi.

Poglavlje XVI: Razne odredbe

Član 102.

(1) Svaki ugovor i svaki međunarodni sporazum koji zaključi neki član Ujedinjenih nacija poslije stupanja na snagu ove Povelje biće što je moguće prije registrovan u Sekretarijatu i objavljen od strane Sekretarijata.

(2) Ukoliko se ugovori i sporazumi spomenuti u stavu 1. ovog člana ne registruju u Sekretarijatu, nijedna strana potpisnica takvog ugovora ili sporazuma se ne može pozvati na njihov sadržaj pred organima Ujedinjenih nacija.

Član 103.

U slučaju sukoba između obaveza članova Ujedinjenih nacija po ovoj Povelji i njihovih obaveza po nekom drugom međunarodnom sporazumu, prednost će imati njihove obaveze po ovoj Povelji.

Član 104.

Organizacija na teritoriji svakog svog člana uživa onu pravnu slobodu koja joj je potrebna da vrši svoje funkcije i ostvaruje svoje ciljeve.

Član 105.

(1) Organizacija na teritoriji svakog svog člana uživa one povlastice i imunitet koji joj je potreban za ostvarivanje svojih ciljeva.

(2) Predstavnici članova Ujedinjenih nacija i službenici Organizacije uživaju isto tako povlastice i imunitete koji su potrebni da samostalno obavljaju svoje funkcije u vezi sa Organizacijom.

(3) Generalna skupština može davati preporuke u cilju određivanja pojedinosti primjene stavova 1. i 2. ovog člana ili predlagati u tu svrhu konvencije članovima Ujedinjenih nacija.

Poglavlje XVII: Prelazne odredbe koje se tiču sigurnosti

Član 106.

Dok ne stupe na snagu posebni sporazumi spomenuti u članu 43, koji Vijeću sigurnosti, po njegovom mišljenju, omogućavaju da otpočne sa vršenjem svojih funkcija po članu 42, strane koje su u Moskvi 30. oktobra 1943. godine potpisale Deklaraciju "Četiri sile" pristupiće zajedno sa Francuskom međusobnom savjetovanju saglasno odredbama stava 5. ove Deklaracije, a po potrebi i savjetovanju sa drugim članovima Ujedinjenih nacija u cilju preuzimanja - u ime Organizacije - zajedničke akcije koja može biti potrebna radi očuvanja mira i sigurnosti u svijetu.

Član 107.

Ništa u ovoj Povelji ne spriječava akciju u odnosima na bilo koju državu koja je za vrijeme Drugog svjetskog rata bila neprijatelj bilo koje države potpisnice ove Povelje, preduzetu ili odobrenu - kao posljedicu rata - od strane vlada odgovornih država.

Poglavlje XVIII: Izmjene i dopune

Član 108.

Izmjene i dopune ove Povelje stupaju na snagu za sve članove Ujedinjenih nacija kad ih usvoje dvije trećine članova Generalne skupštine i kada ih, u skladu sa njihovim ustavnim postupkom, ratifikuju dvije trećine članova Ujedinjenih nacija, uključujući i sve stalne članove Vijeća sigurnosti.

Član 109.

(1) U cilju revizije ove Povelje može se održati Opća konferencija članova Ujedinjenih nacija na dan i u mjestu koji će se utvrditi glasovima dvije trećine članova Generalne skupštine i glasovima ma kojih sedam članova Vijeća sigurnosti. Svaki član Ujedinjenih nacija na ovakvoj konferenciji imaće jedan glas.

(2) Svaka izmjena ove Povelje koju Konferencija preporuči dvotrećinskom većinom glasova stupiće na snagu kad je ratifikuju dvije trećine članova Ujedinjenih nacija u skladu sa ustavnim postupcima u svojim državama, uključujući i ratifikaciju od strane stalnih članova Vijeća sigurnosti.

(3) Ako se poslije stupanja na snagu ove Povelje takva Konferencija ne održi prije desetog zasjedanja Generalne skupštine, prijedlog za sazivanje takve Konferencije staviće se na dnevni red tog zasjedanja Generalne skupštine, a Konferencija će se održati ako to bude odlučeno većinom glasova članova Generalne skupštine i glasovima ma kojih sedam članova Vijeća sigurnosti.

Poglavlje XIX: Ratifikacija i potpisivanje

Član 110.

(1) Ovu Povelju ratifikovaće države potpisnice u skladu sa svojim ustavnim postupkom.

(2) Ratifikacije će biti dostavljene vladi Sjedinjenih Američkih Država, koja će o svakom izvršenom deponovanju obavijestiti sve države potpisnice kao i Generalnog sekretara Organizacije kada on bude imenovan.

(3) Ova Povelje stupa na snagu pošto ratifikacije deponuju Republika Kina, Francuska, Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, Sjedinjene Američke Države i većina ostalih država potpisnica. Protokol o deponovanim ratifikacijama sastaviće vlada Sjedinjenih Američkih Država, koja će ga u prepisu dostaviti svim državama potpisnicama.

(4) Države potpisnice ove Povelje koje je ratifikuju po njenom stupanju na snagu postaju članovi-osnivači Ujedinjenih nacija na dan dostavljanja svojih ratifikacija.

Član 111

Ova Povelja, čiji su kineski, francuski, ruski, engleski i španski tekst podjednako vjerodostojni, ostaće pohranjena u arhivi vlade Sjedinjenih Američkih Država. Njene uredno ovjerene prepise ova vlada će dostaviti vladama ostalih država-potpisnica.

POTVRĐUJUĆI SVE OVO su predstavnici vlada Ujedinjenih nacija potpisali ovu Povelju.

SASTAVLJENO u gradu San Francisku 26. juna 1945. godine.

[Potpisi]